

જ્ઞાન

આપડા વરિષ્ઠ સાહિત્યકાર જોસેફ મેકવાને એક સભામાં અર્થસભર દાખણીની સંભળાવેલી.

કોઈ માણસ કૂવામાં પડી ગયો અને પોતાને બચાવવા માટે ભૂમૂળ મારવા લગ્યો. આ બૂમ સાંભળીને કોઈ વેદાંતી કૂવા કાંઈ પહોંચાયા. અંદર પડેલા માણસે બચાવી લેવા આજીજ કરી ત્યારે વેદાંતીએ તેને સમજાવું કે કૂવો અને પતન તે સાપેક્ષ છે. તું જે સિથિતિમાં છે તે યથાર્થ જ્ઞાનદાસી જોશે તો તેને સમજાશે કે અંદરબાદાર આ બધા મિથ્યા ભસ છે. બ્રહ્મ તો સર્વવ્યાપી છે અને જેટલો બહાર છે તેટલો જે કૂવામાં પણ છે.

આવી ચેદેલા જૈનાચાર્યે તો લીલા અંદર પડેલા માણસને વલોપાત કરવા માટે હપકો આપ્યો. જે કંઈ થાય છે તે કર્મનું ફણ છે. કૂવામાં પડ્યો તેવું તારું કર્મફળ તારે ભોગવી લેવું જોઈએ, કે જેથી કર્મક્ષય થાય અને તું મોક્ષમાર્ગ વિચરી શકે. ત્યાં આવેલા સમાજ સેવકે વળી બીજી જ વાત ચલાવી.

આ કૂવા ફરતે કઠો બાંધવાની પોતાની જવાબદારી ગ્રામપંચાયત બજાવી નથી. તેથી આપણે પંચાયત સામે જુંબેશ ચલાવવી પડશે અને આ માણસની શહાદતને વધાવી

દીપોતસી અંક

નવચેતન

લઈને બીજા માણસો માટે જરૂરી સંરક્ષણ વ્યવસ્થા બિભી કરવી પડશે.

આ બધું કમદાણ ચલતું હતું ત્યારે ત્યાં આવી ચેદ્દા બેચાર લભા, ભોળા, સામાન્ય માણસોએ કહું કે બિચારો અંદર પરીગયો છે. તેમણે દોરં આણીને અંદર નાયું અને વીમે ઘોયે ઉપર જોખીને તેને બચાવી લીધો. અથો જેટલું આચારા હજારો મણ તવચર્યા કરતાં જીવનમાં હું એક વસ્તુ શીખ્યો છું કે નાનાં કામ હીકિનાં મોટાં હોય છે. તેથી દરરોજ નાનીનાની રક્ય જેમ જેમ પ્રેમના ખાતામાં જમા કરતા જશો તેમ તેમ તમને જે ખુશી મળ શે તે બેંકના ખાતાની મસમોટી રકમ કરતાં અનંતગણી વધારે હોય. એમને એમની બગાડ ભાષાનાંપાણીદાર શબ્દો કહ્યા છે, સમૃદ્ધ હદ્યવિનાનો સમૃદ્ધ માણસ કદરૂપા બિભારી જોવો છે. ‘ટોલસ્ટોયે લખ્યું છે, ‘કરોણિયાની જેમ ચોતરકે પ્રેમની સ્નિગ્ધ જાળ ફ્લાયો. એજામાં જે આવશે તેપ્રેમની રસાનાતામાં જરાપાઈનેપ્રેમમાં તરબતર થઈ જોય. આ છે સુધ્ય પ્રાપ્તિની સાચી રીત.’ – રોભિન શર્મા (ખોત : ‘અચલા’)

– નગીનદાસ સંઘવી (ખોત : ‘માનવ’)

અજબ શિક્ષક

એક વખત એવું બધું એક શિક્ષકને ભાવનગરના કલેક્ટરનો શોન આવ્યો અને પૂર્વનું કે, ‘રાજ્ય સરકાર તરફની તમને એક મળણ અને તે ચેક વાતાવ્યા નથી?’

શિક્ષકોને જવાબ હતો: ‘મેં સરકારને ના કંઈલી કે મારે પેસા જોઈતા

નથી, હું તો એક શિક્ષકી કરજ માનીને આ પાઠ્ય પુસ્તકો લખાવાનું કેમ કરું છે. તો પણ તોંબો ચેક મોકલતા એટલે હું ચેક પર મોટા અખસરે ‘ચેક હું’ લખીને મુકી દઈ. કલેક્ટર કહે, ‘એવા કેટલા રૂપિયાના ચેકહાતા અને કેટલા ચેક છે? આયારે!

એ બધા ચેક તમારી પાસે પડયા છે. ‘શિક્ષક કહે, ‘સાત-ાઠ લાખ રૂપિયા ચેક હોય અને ચેક માણસમાં પડયા છે. કલેક્ટર કહે, ‘તમે એ ચેક મરે આપશો? સરકારને એ ચેક મોકલતા પડયે, કશરાણ કેવિધાનસમાનું સાચા પણથોં છે!

પચીસ કરોડની કીટલી !

દુનિયામાં રોગ ઘણા છે. એવાં ધન મેળવવાની વેલછા તથા ધનનો દેખાડો કરવાની વેલછા પણ રોગ છે. ધનનો દેખાડો કરવાની વેલછામાંથી મોટા મહેલો, મારોં દેવચનાં, દુલાંધારાં, મોંઘાં વાહણો...

બધું બધું પેદા થાય છે. પરંતુ ચાની કીટલી જેવી વસ્તુ પણ આ વેલછાનું પાત્ર બને ત્યારે નવાઈ લાગે. પણ આ તસવીરમાં દેખાતી કીટલી નીસ બાંધ હોલર એટલે બગભગ ૨૫ કરોડ રૂપિયાની છે! સોનાની કીટલી

પર લીલા ટાંકેવા છે. આ કીટલી એરોડો રીતે બનેલી છે. નોંધપાત્ર વાત એ છે કીટલી હું અને એટલે કીટલી નીસ ફાઉંઝન નામની સંસ્થાની માલિકીની છે!

(ખોત : ‘ગુજરાત સમાચાર’)

આપેલ ચિત્રમાં મનગમતાં રંગો પૂરો

બાળક એટલે બાળક એટલે બાળક : જ્ય હો

અમરેલી એકસપ્રેસ - અમરેલી

પુ. ડોંગરેજી મહારાજની અમૃતવાણી

શ્રીમદ્ ભાગવત મહાત્મ્ય

- ૧- ઈશ્વર માટે કંઈક ત્યાગ કરો.
- ૨- ભગવાન કસોટી કરીને અપનાવે છે.
- ૩- ભાગવતની કથા સાંભળવાથી શ્રદ્ધા દર થાય છે.
- ૪- એક લાંબ પણ ભગવાનથી વિભક્ત ન થાય એ ભક્ત.
- ૫- સંસારનાં સુખો ભોગવાની લાલસા હોય ત્યાં સુધી માનવું કે હું સુલોલો છું.
- ૬- ધારનમાં પ્રથમ શરીરને સ્થિર કરો, પછી આંખને મનને સ્થિર કરો.
- ૭- ધ્યાન કરનારને પવિત્ર અને એકાંત સ્થાનમાં ધ્યાન કરવા બેસવું. એક આસને બેસવું.
- ૮- જેનું પેટ ભારે થાય એ બ્રહ્મયચ્ચ પાળવું જોઈએ. શરીરી બ્રહ્મયચ્ચ ધારા પાળે છે, પણ મનીથી નથી પાળતા. મનીથી બ્રહ્મયચ્ચનો ભંગ શરીરથી બ્રહ્મયચ્ચનો ભંગ કર્યા સમાન જ છે. એક દિવસ બ્રહ્મયચ્ચનો ભંગ થાય છે તો ચાણીસ દિવસ સુધી મન સ્થિર થતું નથી.
- ૯- ધ્યાન વગર ઈશ્વરનો અનુભવ થતો નથી.
- ૧૦- મને જે સુરૂપ ગમે તેનું ધ્યાન કરો.

જ્ઞાનમંજરી

ભારતના મહત્વનાં સ્થળો

- (૧) થિયોસોકીલ સોસાયટીનો સ્થાપના કોણે કરી હતી?
- શ્રી મતિ એની બેસટ
- (૨) સૌપ્રથમ ઓસ્કાર એવોડ જીતનાર ભારતીય કોણ હતા ? - ભાનુ અથ્યા
- (૩) રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘની સ્થાપના કોણે કરી હતી?
- ડો.કેશસભ.હેડગેવર
- (૪) માઉન્ટ એવરેસ્ટ સર કરનાર પ્રથમ ભારતીય કોણ હતા? - શેરપા તેનસિંગ
- (૫) આર્થસમાજના સ્થાપક કોણ હતા? - દયાનંદ સરસ્વતી
- (૬) શાન્તિનીકટના સ્થાપક કોણ હતા? - રવીનાનાથ ટાંપોર
- (૭) હિન્દુ મહાસમાના સ્થાપક કોણ હતા? - વીર સાવરકર
- (૮) આરજી હકુમતના સ્થાપક કોણ હતા? - શામળ દાસ ગાંધી
- (૯) વનસ્પતીમાં સંબેદના છે તેમ કંય વેશાનિકે સાખિત કર્યું હતું? - ડો. જગદીશચંદ્ર બોાં

અણા આકા

લેખક : પ્રો. ડૉ. મહેનન્દ છત્રારા

મીલે સૂરા મેરા તુમ્હારા...

- એક જ જીમનમાંથી શેરી મીઠો રસ, લીલા મારી ચેક તમારી પાસે પડયા છે. શિક્ષક કહે, ‘સાત-ાઠ લાખ રૂપિયા ચેક હોય અને ચેક માણસમાં પડયા છે. કલેક્ટર કહે, ‘તમે એ ચેક મ

